

Estils

01. La xifra de contenidors per a roba usada encara es baixa però augmentarà en els pròxims anys. GETTY

02. Tendim a comprar i acumular molta roba, molta més de la que ens posem. GETTY

03. Anna Estany, a l'esquerra, amb diverses peces que ha fet a partir de roba reciclada. PERE VIRGILI

Tot el que et sobra a l'armari es pot reciclar

La reutilització de roba i moviments com l'upcycling i el 'trash' donen una segona vida als teixits

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Als prestatges, als calaixos, als penjadors, al cabàs de la roba bruta, a l'estenedor, als alts de l'armari. Tot és ple de roba: plegada, entaforada, alguna peça segurament oblidada. En tenim molta i en comprem més: per rebaixes, per Nadal, per l'aniversari, per la nova temporada...

I de la que ja no ens posem, què en fem? Com el cartró, el vidre o els envasos, el que et sobra a l'armari també es pot reciclar. Tot i que no se sol fer. Segons l'Agència de Residus de Catalunya, l'any passat a Catalunya es van recollir selectivament 21.675 tones de tèxtil, una xifra que queda molt lluny de les 314.428 tones de paper i cartó o les 159.170

d'envasos lleugers (envasos de plàstic, llaunes i brics, principalment).

Per què ens costa tant donar una segona vida a la roba que rebutgem? Joan Carles Montes, membre de comunicació de la Fundació Humana, dona diverses raons: "En primer lloc, perquè hi ha pocs punts de recollida a la via pública". Es preveu, però, que la xifra s'incrementi, ja que els contenidors que avui faciliten en alguns municipis diverses entitats com Humana, la cooperativa Roba Amiga o altres ONG es faran més habituals el 2025, quan la recollida de tèxtil serà obligatòria per a tots els estats membres de la Unió Europea. A banda d'aquest motiu, n'hi ha d'altres: "Molta gent encara mostra suspicàcia de dipositar la roba usada en un contenidor. No confia que se'n faci una gestió transparent i eficaç", lamenta

Perspectiva
A partir del 2025 la recollida selectiva de tèxtil serà obligatòria

Montes. Tampoc ajuden a la recuperació alguns problemes puntuals, com ara els robatoris als contenidors, o els "contenidors pirata", que no corresponen a cap entitat de recuperació de tèxtil.

Reciclar amb imaginació

"Creiem que la solució passa, primer, per més contenidors i, segon, per més conscienciació, més explicació ambiental per part de tots els agents implicats: els ajuntaments i entitats com la nostra", opina Montes. Precisament aquesta conscienciació ambiental emergent és el que està donant ales a l'upcycling, un neologisme que descriu una nova tendència que consisteix en crear roba nova, original i amb valor afegit a partir de peces que ja no es fan servir. L'upcycling o reutilització creativa, com també es coneix, prové de les

paraules en anglès *recycling* (reciclar) i *up* (millorar) i, a més de la roba, també s'aplica a altres objectes i materials. A YouTube comencen a proliferar tutorials de com transformar un vestit antic de la teva mare o una camisa en desús del teu germà en un top que sigui l'últim crit. També a Instagram, amb l'etiqueta #UpcyclingFashion, hi ha una bona mostra de com convertir roba antiga en bosses de mà, jaquetes úniques, pantalons personalitzats o mil i una coses més.

Més enllà de l'upcycling, hi ha una altra manera de recuperar la roba que es llença. És el que es coneix com a moda *trash*, o la "no-moda *trash*", en paraules d'Anna Estany, llicenciada en belles arts i professora de batxillerat artístic a l'IES Celestí Bellera de Granollers. En diu així perquè en realitat no és una moda, en el sentit que no és co-

NEIX EL PRIMER CONGRÉS DE PINTXOS I TAPES

L'edició d'aquest any de la San Sebastian Gastronomika, una de les cites gastronòmiques més destacades de l'Estat, acollirà el 10 d'octubre el primer congrés dedicat als pintxos i a les tapes. Cuiners com Nandu Jubany o Enrique Fleishman mostraran les

seves habilitats amb aquesta especialitat gastronòmica. També hi haurà ponències dels crítics José Carlos Capel, Mitxel Ezquiaga i Xavier Agulló, que oferiran una xerrada sobre tapes de llegenda.

mercial ni és tendència, sinó més aviat una recerca personal de la identitat a través del tèxtil. El seu projecte Annatrash hibrida l'art i la no-moda per transformar roba en desús en peces úniques, artístiques, amb les quals podem anar investigant qui som, les nostres identitats. "La brossa és un tresor per a mi", confessa Estany.

Buscar identitats a la brossa

El procés de metamorfosi d'una peça en una altra és diferent cada vegada. "No hi ha un guió -explica Estany-, és molt experimental. Investigo què passa si ho rento, si ho pinto. Ara fa dos anys que treballo amb el texà i n'he tret tot el suc: tallar, pintar, estripar, posar del revés... He fet de tot i encara no he acabat". Afegeix que el resultat també depèn del seu estat d'ànim durant la creació: "No és un procés racional sinó visceral".

Per a aquesta professora de batxillerat artístic, la seva obra no és completa sense el que anomena el "moment performàtic", és a dir, quan fa una sessió en què convida alumnes, els dona caixes de peces *trash* i els convida a triar algunes coses i posar-se-les com vulguin. I llavors la seva parella, que és fotògraf i treballa amb ella, immortalitza el moment. "Quan veig les fotos és quan m'adono de la magnitud de

Cap a una indústria tèxtil sostenible

Més enllà del reciclatge del tèxtil, hi ha empreses que aposten perquè la seva producció sigui també sostenible. Algunes s'agrupen en Moda Sostenible Barcelona, que aglutina dissenyadors, distribuïdors, tallers de confecció, *boutiques*, proveïdors de matèries primeres i altres professionals lligats al tèxtil. Tots plegats vetllen perquè la seva activitat respecti al màxim el medi ambient i també per la conscienciació social. A més, organitzen esdeveniments com la Fashion Revolution Week, maratons d'*upcycling* o el RE/-Barcelona, una trobada internacional sobre moda sostenible i ètica prevista per a finals de novembre i que inclou tallers, exposicions i formacions.

la tragèdia -assegura Estany-. Tot plegat s'acaba convertint en un quadre. Acabo veient una composició de colors, de formes, de textures, de cossos que es mouen. És diferent de veure la roba en un penjador, perquè aquí està viva".

A Estany, l'obsessió de recuperar el tèxtil sobrant li ve de lluny. De petita vivia a Igualada, bressol del tèxtil. El seu pare era mecànic i arreglava totes les màquines de cosir; la seva mare i la seva tieta cosien: "Al'estiu es posava a buscar el que sobrava, els fils que hi havia per allà. Quan sobraven trossos, fèiem vestits a les nines". Ara ho fa a una altra escala. A més a més, el fet d'haver de portar uniforme a l'escola i vestir-se com les seves cosines per Pasqua i altres celebracions, la desesperava: "Des de petita m'agradava anar diferent perquè, deia, «Jo no soc una mòmia!»". I d'aquí ve el seu projecte i també la filosofia que intenta encomanar als seus alumnes. Els aconsella que no es vesteixin tots amb el mateix patró, "perquè no tothom és igual". I afegeix: "Posa't el que vulguis i no facis cas del que diguin. I a alguns els afecta molt. La brossa té un punt de romàntic".

Precisament el fet de vestir d'una manera diferent de la que dicten els aparadors de grans marques és el que atreu una part dels

clients d'Humana a la cinquantena de botigues que té repartides per diverses ciutats de l'Estat. Tot i que no és el motiu principal dels que volen roba usada. El perfil de client més habitual, segons Joan Carles Montes, és el de dones que busquen peces en bon estat a un preu assequible. Perquè hi ha promocions que posen la roba a preus d'entre 1 i 5 euros. També hi ha clients joves "que busquen el *vintage*", dissenyadors de moda o productors de cinema o de teatre que necessiten un vestuari de fa anys. A Catalunya, entre gener i juny d'aquest any, a Humana es van recuperar 2.290 tones de tèxtil usat, una quantitat que, segons l'entitat, representa un estalvi de més de 7.200 tones de CO₂ a l'atmosfera. El 52% es va destinar a la reutilització; es ven per obtenir recursos per a projectes de cooperació a l'Àfrica, Amèrica Llatina i Àsia. Un 37% es ven a empreses de reciclatge per elaborar productes com ara mantes, aïllants o draps per a l'automoció. Així, donar una segona vida a la roba que omple prestatges, armaris i penjadors no afavoreix només la butxaca sinó també el medi ambient, la creació, la cooperació i el desenvolupament, la creació de llocs de treball i la recerca d'identitat. Tot i que aquesta filosofia encara no està de moda. ■